

ԱՌԵՎՈՐԱԿԱՆ

ԳՈՐԾԱԶՐԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ ԲԱՐՁՐ Ի ԲՈՒՀ ԱՎԱՐՏԱԾՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

Ղանձխարհային բանկի պատվերով, նախորդող երկու տարիներին ուսումնասիրություն և անցկացվել ցածր եկամուտ ունեցող պետություններում, ինչի արդյունքում պարզվել էր, որ մասնավորապես Վրաստանում եւ Ղայաստանում աշխատանքային շուկաները տառապում են աշխատութիւնների համար:

Համաշխարհային բանկը՝ թե՛ Վրաստանում,
թե՛ Հայաստանում շատ կարեւոր խնդիր է համարում գործազրկության բարձր մակարդակը բարձրագույն կրթություն ունեցողների շրջանում։ Երկու երկրներում էլ բակալավրի աստիճան ունեցող հարցվածների կեսը չի աշխատում։ Հայտկանշական է այն, որ թե՛ Վրաստանում, թե՛ Հայաստանում բարձրագույն կրթություն ունեցողները կարծում են, որ չեն համապատասխանում աշխատաշուկայի պահանջներին, մյուս կողմից՝ գործառուներն են բողոքում, որ աշխատուժը չունի համապատասխան ունակություններ։

Երկու երկրներում էլ աշխատող մարդկանց մեծանանությունը նշել է, որ աշխատանք գտնել է իր սոցիալական կապերի՝ ընկերների, բարեկամների և այլոց միջոցով։ Նման պատասխան Վրաստանում տվել է հարցվողների 45, իսկ Հայաստանում՝ 37, 45 տոկոսը։ Գործառուի հետո ուղակիրեն կապ են հաստատել Վրաստանում 18, Հայաստանում 26 տոկոս հարցվողները։ Սեփական բիզնեսն են սկսել Վրաստանում 10, Հայաստանում 11 տոկոսը։ Վրաստանում հարցման ենթարկված աշխատող մարդկանց 9 տոկոսը պատասխանել է, որ գործառուն է գտնել իրեն, իսկ Հայաստանում՝ նույն պատասխանը է լույս

11 თოლეონი: ზამაგანებ მხედვებს ე აჯახა
თანაც გთხელ Վრასთანის 4, ზაქასთანის
3 მოსკოვი:

Եվ աշխատողներին, եւ գործազուրկներին հարց է ուղղվել՝ արյոյք իրենք կարծուած են, որ տիրապետում են տարբեր գիտելիքների եւ որակավորման, որոնք կարող են օգնել նրանց աշխատանք փնտռելիս: Մասնաւոր վերաբեն, Վրաստանում հարցվողների 81 իսկ Հայաստանում 92 տոկոսը նշել են, որ ունեն հարցազույցներին լավ ներկայանալու կարողություն: Վրաստանում հարցվողների 72, իսկ Հայաստանում 84 տոկոսն էլ ասեն, որ կարողանում են ծիչտ ռեզյումն պատճենաբառությունը: Աշխատանքային հայտարարությունը գտնելու կարողությունը ունի հարցման ենթակա վրաստանարանակի 76, իսկ հայաստանական մարդկաների 79 տոկոսը:

Հարցվողների 70 տոկոսը Վրաստանում,, իսկ 1 տոկոսը Հայաստանում նշել են, որ ունեն հայտարարանական կրթություն եւ որակավորում նիրամեջ աշխատանքային փորձ՝ 58-ի հայտանում, 60-ր Հայաստանում:

Հանաշխարհային բանկի STEP հմտությունը շրջի չափման ծրագիրը հավաքել է տեղեկատություն մարդկանց կարողությունների արտադրության եւ բաշխման, ինչպես նաև այս կարողությունների պահաջարկի վերաբերյալ ցածր երանամուտներով երկրների աշխատանքային շուրջ աներում՝ հարցման ենթարկելով 15-64 տարեական մարդկանց: Ծրագիրն իրականացվել է 2012թ. 2014թթ. Վրաստանում, Հայաստանում, Բոլիվիայում, Կոլումբիայում, Գանայում, Շրի Լանկայում, Վիտենամում: Վրաստանում եւ Հայաստանում Հետազոտական ռեսուրսների կովկասյան նետուրուն՝ ՀՌԿ-ը, ուստամբախրությունն անց

ԱՐԵՎԻԿԱ ՄԱԼՈՒԿՅԱՆ

ՔՐԵԱԿԱՆ

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ ԹՄՐԱՆՅՈՒԹԻ ԱՊՈՐԻՆԻ ՆԵՐԿՐՄԱՆ ՄԵՂԱԴՐԱՆՔՈՎ

Եկանուտների ծառայության մաքսային դեպարտամենտի եւ ներքին գործերի նախարարության պարեկային ոստիկանության դեպարտամենտի քվեմո քարթիի գլխավոր վարչության աշխատակիցների համատեղ անցկացված օպերատիվ հետաքրննչական միջոցառման արդյունքում, մաքսային ընթացակարգի անցման ժամանակ սահմանային ոստիկանության երրորդ վարչության (Կարմիր կամուրջ) վեցերորդ սահմանային գոտում (Սաղախլո) առանձնակի մեծ քանակությամբ թրանսյուերի ապօրինի ծեռքբերման եւ պահման, ապօրինի Վրաստան Ներկրելու, զինամբերքի ապօրինի ծեռքբերման եւ պահման մեղադրանքով ծերբակալվել է Հայաստանի քաղաքացի, 1988 թվականի ծնված Ռազմիկ Ս.-ն:

Հետաքննությամբ պարզվեց, որ մեղադրյալը Դայաստանից իր սեփական մեքենայով ապօրինի Վրաստան է ներբերել 1,2 կիլոգրամ թմրանյութ եւ ինքնածիգ 30 նարտական փամփուշտ: Իրավապահները ձերբակալվածի խուզարկության արդյունքում հայտնաբերել են պոլիէթիլենի պարկում թմրանյութեր, իսկ մեքենայում 30 նարտական փամփուշտ: Քիմիական փորձաստուգման եզրակացության համաձայն, բռնագանձված թմրանյութը պարունակում է 271,08 գրամ կանեփի հումք:

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԾԱՌՎՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՆԱՐԿԱՆԱՔԻՈՒՄ ԿԱՏԱՐԱԾ ՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲԱԺԱՆԱՅԵԼ

Ինչպես արդեն հաղորդել ենք, հուլիսի 26-ին Ախալքալաքի շրջանի Օրջա գյուղ տանող մայրուղու վրա սպանվել էր ծնունդով խանդոցի, Եթրկայունս Ռուսաստանի բնակիչ Սարգսի Յակոբյանը: Ինչպես տեղեկացրին Սամցիս-Զավախսեթիի ոստիկանության վարչությունում, սպանությունը բացահայտվել է: Օպերատիվ հետաքննչական միջոցառումների արդյունքում հանցագործությունը թաքցնելու մեջադրանքով ձերբակալվել է 1985 թվականի ծնունդ Արտուր Ի.-ն, 1982 թվականի ծնունդ Արմեն Կ.-ն, ինչպես նաև 1989 թվականի ծնունդ, նախկինում դատված Արմեն Ն.-ն, հանցագործությունը թաքցնելու եւ ոստիկանի վրա հարձակվելու մեղադրանքով: Հետաքննությամբ պարզվել է, որ Վերոնշյալ անձինք հուլիսի 26-ին օգնել են Օրջա գյուղի մոտ սպանության մեղադրյալին: Մասնավորապես, նրանք Նինոծինդայի նարսային անցակետի մոտ դիմավորել են Յայաստանից ժամանած մարդկանց, նրանց փոխանցել սպանության գործիքը՝ կալաշնիկով ինքնաձիգը եւ ավտոմետենան, որով նրանք կարողացել են տեղաշարժվել Վրաստանի տարածքում: Նրանք էլ հաղորդել են, թե որտեղ կարող են հանդիպել զոհվածին: Արմեն Ն.-ն ձերբակալմանը ցուցաբերել է դիմադրություն: Իրավասահ մարմնները Ծալկայի շրջանում այրված հայտնաբերել են համագործների մեքենան: Որպես ապացույց ազգավոր է նաև սպանության գործիքը՝ ինքնաձիգը:

Արտօնութիւն է կատարած հանցագործությունը: Ներկայումս միջոցառություններ են իրականացվում ճյուղ կասկածյալների ձերբակալման հղողությամբ:

11. ຕອບ 1. ຕອບດາວໂຫ, ໂຄງລາຍເມນ

Ինչպես արդեն հաղորդել ենք, Վրաստանում ավտոմեքենաների պարտադիր տեխնիկական ստուգումը գործարկվելու է 2018 թվականի հունվարի 1-ից, իսկ մինչ այդ մասնագետներն իշխանության խորհուրդ են տալիս քայլեր ծեռնարկել մեքենաների ներկրման գործում Եվո-4 չափորոշչի ներդրման ուղղությամբ, ինչը ինքնին կհանգեցնի նրան, որ մինչեւ 2005 թվականը թողարկված մեքենաների ներկրումը Վրաստան կսահմանափակվի: Նշենք, որ եթե Եվրամիության հետ ասոցիացման համաձայնագիրը պարտադրում է մեքենաների տեխստուգման գործընթացի ներդրում, ապա Եվրոպակառության կազմակերպությունը կատարի այսպիսի պարագաների առաջնային դիրքությունը:

Ինչպես նշեց ցամաքային տրանսպորտի գործակալության ղեկավար Միխեթիլ Խոնալածեն, ավտոմեքենաների տեխնուտուգնան Ենթրումը պարտադիր է: «Տեխնուտօգնան հարցում առավել եւս մենք պարտավորություն ենք ստանձնել: Ըստ պայմանավորվածության, երկրում երեթեկող մեքենաները պետք է լինեն տեխնիկապես համապատասխան մակարդակի: Խոկ ինչ վերաբերում է եկլոշափորոշչեմերի ներդրմանը, ապա այդ մասին պայմանագրում ոչինչ չի ասված, թեպետ դրա ներդրումը եւս ժամանակի ընթացքում հրատապ կդառնա, քանզի դա միակ ելքն է, ինչը կարող է մեր ներքին ավտոմեքենաների շուկան ապահովագրել փոքրիշատեանորտիզացված մեքենաների ներկրությունից», - ասաց Միխեթիլ Խոնալածեն:

Խնարավոր կլինի իրականացնել ոլորտի բարեփոխումը: Այն պետք է իրականացվի կարծ ժամանակամիջոցում եւ բնակչության հաճար նվազ ազդեցության պայմաններում:» - Նշեց Վասո Ուրուշածեն:

Վերոնշյալի հետ որոշակի տարակարծիքություն ունի տրանսպորտի եւ ճանապարհների ասոցիացիայի ղեկավար Դավիթ Մեսիսիշվիլին: Նրա խոսքերով, մինչեւ տեխնուուգնան պարտադիր կիրարկում պետք է հանձինս Եվրո-4 չափորոշչի սահմանափակումներ ներդրվեն մեքենաների ներկրման հարցում: «Բոլոր երկրներում հանգեցին այն եղանակացության, որ տրանսպորտի ոլորտում հարկ է նոր չափորոշչիներ սահմանել: Օրինակ, հարեւան Ադրբեյջանում, որը, իմիջիայլոց, արեւորական եւ ոչ մի լազարավերապևան անրամաս է ար-

հանջը, սակայն դրանում ոչինչ չի ասվում չափորոշչիների ներդրման վերաբերյալ, թե պես պարտադիր տեխնուուգնան ման ներդրմանը պետք է ծովով դիմում ներկայացնել ներկրման վրո-4-ի կիրարկումը: Դրանու հիվանդ է ներքին շուկան, որը դա չի նշանակում, որ ճնշուածադրվում ներկայումս երթ մեքենաների սեփականացվոր: Սահմանափակումն այլու է միայն ներկրվող մեքենաների վրա», - հայտարարեց Միխեթիլ Խոնալածեն:

Սեղ հետ զրուցելիս՝ նման կարծիք հայտնեց նաեւ «Եկոտրանսպորտի կենտրոն» գործադիր տնօրին Վաստ Ուրուշաձեն: Եթէ 2017 թվականի համար հնարավոր կլինի կիրարկել մեքենաների տեխստուգման գործընթացը, ապա այն ժամանակ էլ հնարավոր կլինի խոսել Եվրոչափորոշչիների, առավել եւս Եվրո-4-ի ներդրման վերաբերյալ: Միայն նման պայմաններում զանազան կերպարարությամ ասիսա չէ, արդեն ընդունվել է Եվրո-4 չափորոշչը: Իսկ ինչ վերաբերում է Ուկրաինային, ապա այնտեղ այս տարվամիջ Եվրո-5 չափորոշչը: Ըստ իս, դա շատ ճիշտ որոշում է: Դրանով նրանք իրենց շուկան ապահովում են ամորտիզացված մեքենաների ներկրությաց: - հայտարարեց Դավիթ Մեսիսիշվիլին եւ հավելեց «Մեր դեպքում առկա է տեխստուգման պարտադիր կիրարկման պատմական խոսկությունները և նաև մեկ տարուց Մի քանի անգամ նշվեց դրաման ժամկետը, թեպես վերջ հին կրկին հետաձգվեց: Գորիշխանությունն այն հետահիմնավորում է տեխնիկական պայմանական բազայի բայց յությամբ: Վերջնականապես վել էր մեքենաների պարտադիր տեխստուգման ներդրման 201

կանի հունվարի 1-ից: Ինչ վերաբերում է Եվրոպակողոջիշտերին ապա տեղեկացնենք, որ Եվրո-Համաշխարհը գործում է 2009 թվականից: Ընդհանուր առմամբ, տրամադրությունը կարգավորման թեման Եվրոպայում հրատապություն ձեռքբերեց 1990 թվականից, երբ սահմանվեց մեքենաների կողմից մթնոլորտ առաջընկող արտահոսքերի չափորոշիչը: Ներկայացվող պահանջը տարեցտարի խստացվուելու է: Օրինակ, եթե Եվրո-1 չափորոշիչը սահմանափակումներ է դնում մինչեւ 1993 թվականը մեքենաների վրա, ապա Եվրո-2-ը առնչվելու մինչեւ 1996 թվականը թողարկած մեքենաների վրա: Եվրո-3 չափորոշիչը արգելվում է սահմանեց մինչեւ 2000 թվականը թողարկած մեքենաների վրա, Եվրո-4-ը այդ պահանջը առաջադրեց արդեն մինչեւ 2005 թվականը թողարկած մեքենաներին:

Վերջում մի քանի խոսք՝ վիճակագործության վերաբերյալ։ Վիճակագործական տվյալներով, Վրաստա

Նույն վերջին երկու տարվա ընթացքում մերենաների թիվը կտրուկ ավելացել է եւ անցյալ տարվա տվյալներով, այն հասել է գրեթե 1 միլիոնի, ավելի սուոյզ՝ 960 հազարի: Վիճակագրության համաձայն, Վրաստանի յուրաքանչյուր շրջորդքաղաքացին ունի ավտոմեքենա, այսինքն՝ յուրաքանչյուր ընտանիք ունի առնվազն մեկ մեքենա: Դատկանշական է, որ Վրաստանում երթեւեկող ավտոմեքենաների 40 տոկոսը կենտրոնացված է Թբիլիսիում: Ինչպես տեղեկացրին տրանսպորտի եւ ճանապարհների ասոցիացիայում, վերջին յոթ տարիների ընթացքում Վրաստան են ներկրվել գրեթե կես միլիոն ավտոմեքենա, հիմնականում հնացած մոդելների: Ընդհանուր առնամբ, Վրաստանում գրանցված ավտոմեքենաներից 380 հազարը 20 եւ ավելի տարիներ առաջ թողարկված տրանսպորտային միջոց են: Կերպին երեք տարիների ընթացքում թողարկված մեքենաների թիվը 50 հազարից չի

ՅՈՒՐԻ ԽՈՐԵՆՅԱՆ